

DEBRECENI ÍTÉLŐTÁBLA

Pkf.II.20.301/2026/2. szám

A Debreceni Ítéltábla a Dr. Nahóczky Ügyvédi Iroda (eljáró: Dr. Nahóczky Endre ügyvéd, cím) által képviselt kérelmező neve (cím) kérelmezőnek – a dr. elnök által képviselt ... Törvényszék (cím) kérelmezett ellen vagyoni elégtétel iránt indított nemperes eljárásban a Debreceni Törvényszék 9.Pk.21.790/2025/12. számú végzése ellen a kérelmezett által 14. sorszám alatt benyújtott fellebbezés folytán meghozta a következő

végzést:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság végzését helybenhagyja.

Megállapítja, hogy 27 600 (huszonhétezer-hatszáz) forint fellebbezési illetéket az állam visel.

Ez ellen a végzés ellen nincs helye fellebbezésnek.

Indokolás

A tényállás

[1] A kérelmező 2019. április 16. napján előterjesztett kérelmére dr. ... gy.-i közjegyző 2019. április 17. napján 33015/Ü/30471/2019/2. számon fizetési meghagyást bocsátott ki 'kötelezett neve' kötelezett ellen 2 751 124 forint és járulécai megfizetése iránt. A fizetési meghagyásos eljárás a kötelezett ellentmondása folytán perré alakult, az ügyben a Szekszárdi Járásbíróság (a továbbiakban: járásbíróság) járt el P.20.334/2019., majd P.20.389/2025. számon.

[2] A járásbíróság a 2022. szeptember 29. napján megtartott tárgyaláson hozott végzésével felhívta az alperest, hogy 3 napon belül csatolja a Székesfehérvári Törvényszék 1.Pf.313/2021/14. számú végzését teljes terjedelemben, a tárgyalási jegyzőkönyvet a kérelmező jogi képviselője 2022. október 18-án töltötte le. Az alperes 2022. szeptember 30. napján csatolta a Székesfehérvári Törvényszék 1.Pf.235/2020/13. számú végzését, a járásbíróság pedig a 2022. november 29. napján meghozott végzésével hívta fel az alperest arra, hogy a Székesfehérvári Törvényszék korábban megjelölt végzését csatolja.

[3] A per érdemi tárgyalási szakában a szakértői vélemény kiegészítésére mind a kérelmező, mind a per alperese 2023. augusztus 28-án észrevételeket tettek. A kérelmező 2023. augusztus 29. napján terjesztette elő a szerződés érvénytelenségének a megállapítása mellett a visszaható hatállyal érvényessé nyilvánítására irányuló keresetváltoztatás engedélyezése iránti kérelmét, a járásbíróság pedig a 2023. november 30. napján meghozott végzésével engedélyezte a keresetváltoztatást, elrendelte ebben a részben a perfelvétel kiegészítését, továbbá ugyanazon a napon hívta fel a szakértőt a 2023. augusztus 28-án érkezett észrevételek megküldésével, azokra nyilatkozat tételére.

[4] A járásbíróság a 2024. február 22. napján meghozott és 2024. március 28. napján jogerőre emelkedett végzésével a peres eljárást a Kúria előtt Gfv.VI.30.204/2023. számú ügyben az Európai Unió Bírósága (a továbbiakban: EUB) előtt kezdeményezett előzetes döntéshozatali eljárás befejezéséig felfüggesztette. A C-630/23. ügyben az EUB

2025. április 30-án hozott ítéletet. A bíróság a 2025. június 17. napján meghozott végzésével a felfüggesztést megszüntette és elrendelte a peres eljárás folytatását.

[5] A peres eljárás a kérelmező elállására tekintettel, a bíróság eljárást megszüntető végzésével fejeződött be, amelyet a bíróság a kérelmező jogi képviselőjével 2025. szeptember 20. napján közölt. Az eljárást megszüntető végzés 2025. október 7. napján jogerőre emelkedett.

A kérelem és az ellenirat

[6] A kérelmező a polgári peres eljárás elhúzódásával kapcsolatos vagyoni elégtétel érvényesítéséről szóló 2021. évi XCIV. törvény (a továbbiakban: Pevtv.) 7. §-ának (1)-(2) bekezdései alapján kérte kötelezni a kérelmezettet a 2019. április 17. és 2025. szeptember 20. közötti időtartamban – részben elfogadva egyes, az elleniratban előadott levonásokat – összesen 2 300 nap figyelembevételével 920 000 forint vagyoni elégtétel megfizetésére.

[7] A kérelmezett az elleniratában a kérelem jogalapját és összecsomóságát vitatta és kérte, hogy az elsőfokú bíróság a kérelmet utasítsa el. Állította, hogy az eljárás 2 349 nap számított időtartamából nem vehető figyelembe összesen 654 nap, tehát az eljárás figyelembe vehető időtartama 1 695 nap, amely nem haladja meg az észszerűnek minősülő 60 hónapot.

[8] A kérelmezett az eljárás számított időtartamából a *Pevtv. 15. §-ának (4) bekezdése* alapján, azaz az eljárás elhúzódása miatti kifogás hiányában kérte levonni – többek között – a 2022. szeptember 30. napjától 2022. november 29. napjáig eltelt 30 napot. Előadta, hogy a bíróság a tárgyalási jegyzőkönyvében foglalt végzésével felhívta az alperest, hogy 3 napon belül a Székesfehérvári Törvényszék végzését csatolja. Az alperes 2022. szeptember 30. napján egy másik végzést csatolt, a bíróság pedig csak 2022. november 29. napján hívta fel az alperest a megfelelő okirat csatolására. Hangsúlyozta, hogy a kérelmező jogi képviselője 2022. október 18-án töltötte le a tárgyalási jegyzőkönyvet, tehát a mulasztásnak a kérelmező számára már ekkor nyilvánvalóvá kellett válnia. Kérte figyelmen kívül hagyni a 2023. augusztus 29. és 2023. november 30. napja között eltelt 63 napot, mivel a kérelmező keresetváltoztatás engedélyezése iránti kérelmét 2023. augusztus 29. napján terjesztette elő, ezt követően pedig a bíróság csak 2023. november 30. napján tett az ügy érdemét előre mozdító intézkedést. Állította, hogy a mulasztásnak a kérelmező számára nyilvánvalónak kellett lennie.

[9] A kérelmezett az eljárás számított időtartamából a *Pevtv. 15. §-ának (3) vagy (4) bekezdései alapján*, azaz a kérelmező érdekkörében felmerült, elhárítható ok miatt szükségtelenül eltelt idő vagy az eljárás elhúzódása miatti kifogás hiányában kérte levonni a 2024. február 22. napjától 2025. április 30. napjáig eltelt 433 napot, mivel a bíróság a 2024. február 22. napján meghozott végzésével a peres eljárást a Kúria előtt Gfv.VI.30.204/2023. számú ügyben az EUB előtt kezdeményezett előzetes döntéshozatali eljárás befejezéséig felfüggesztette, az EUB az előtte C-630/23. számon folyamatban volt ügyben pedig 2025. április 30. napján hozott döntést. Előadta, hogy a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 126. §-ának (2) bekezdése alapján az eljáró bíróság a peres eljárást felfüggesztheti, ha az EUB előtt előzetes döntéshozatali eljárást

kezdeményeztek, ezért a levonni kért időszak nem az ő érdekkörében felmerült okból keletkezett.

Az elsőfokú végzés

[10] Az elsőfokú bíróság a fellebbezéssel támadott végzésével kötelezte a kérelmezettet, hogy fizessen meg a kérelmezőnek 15 napon belül 920 000 forint vagyoni elégtételt és 22 999 forint eljárési költséget. Kötelezte a kérelmezőt, hogy fizessen meg a végzés jogerőre emelkedésétől számított hatvan napon belül az állam javára a Nemzeti Adó- és Vámhivatal illetékbevételi számlájára 854 forint meg nem fizetett eljárási illetéket. Megállapította, hogy a további 27 598 forint meg nem fizetett eljárási illeték az állam terhén marad.

[11] Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy a felek utóbb egyezően azt adták elő, hogy az alapeljárás számított időtartama 2349 nap, amelyből 49 nap levonandó.

[12] Az elsőfokú bíróság a kérelmezettnek – a Pevtv. 15. §-ának (4) bekezdése alapján – a 2022. szeptember 30. napjától 2022. november 29. napjáig eltelt 30 nap és a 2023. augusztus 29. és 2023. november 30. napja között eltelt 63 nap levonására irányuló kérelmét nem találta alaposnak. Kifejtette, hogy a féltől a bíróság inaktív magatartása miatti eljárás elhúzódásának megakadályozása esetén az az elvárható, hogy akkor terjesszen elő kifogást a folyamatban lévő perben, ha a bíróság olyan mértékben mulasztotta el az észszerű időn belüli eljárási cselekmények kötelezettségét, amely a rá vonatkozó eljárási szabályok betartásában alappal bízó fél számára nyilvánvaló és egyértelműen felismerhető, az eljárási kötelezettség meg-szegésére vonatkozó jelzéstől pedig alappal várhatja a sérelem kellő időben és eredményességgel történő orvoslását. Hangsúlyozta, hogy mindezek alapján mindig az egyes mulasztások gondos vizsgálatával, egyedileg, a jogintézmény céljával, a sérelem orvoslására alkalmasságával és a féltől elvárható magatartással összefüggésben kell értékelni, hogy a vagyoni elégtételt érvényesítő fél terhére ítéltető-e meg, hogy az adott bírósági mulasztással szemben nem vette igénybe az eljárás elhúzódása miatti kifogást (BDT2023. 4600., Debreceni Ítéltábla Pkf.I.20.011/2025/4.). Az összes körülmény mérlegelése, valamennyi tényező számbavétele és konkrét eljárási cselekmények értékelése után megállapította, hogy a kifogás egyik esetben sem biztosított volna érdemi ráhatást az eljárás elhúzódásmentes folytatására (Kúria Kökif.VII.45.108/2024/2., BH2024. 307.), nem tudta volna megakadályozni az eljárás indokolatlan elhúzódását (BDT2025. 4985.), azaz egyáltalán nem lett volna hatékony eszköz a kérelmező kezében az eljárás előbbre viteléhez, ezért ezen időszakok levonására nem volt kellő indok.

[13] Megállapította, hogy nem vonható le – a Pevtv. 15. §-ának (3) vagy (4) bekezdése alapján – a kérelmezett által kért 2024. február 22. napja és 2025. április 30. napja közötti 433 nap sem, mivel a Pp. 126. §-ának (2) bekezdése szerinti felfüggesztés teljes mértékben az eljáró bíróság mérlegelésétől függ, az EUB előtt előterjesztett előzetes döntéshozatali indítvány pedig nem teszi kötelezővé más, folyamatban lévő eljárások felfüggesztését. Rámutatott, hogy e körben az eljáró bíróságnak azt kell vizsgálnia, hogy a más bíróság által kezdeményezett előzetes döntéshozatal a saját eljárásában releváns-e, továbbá, hogy indokoltnak tartja-e a már kezdeményezett előzetes döntéshozatali eljárás eredményének bevárását (Kúria Kfv.VII.37.517/2023/12., BH2024. 24.). Kifejtette, hogy a levonni kért 433 nap nem a kérelmező eljárási cselekménye vagy mulasztása miatt keletkezett, így azt nem az idézte elő, hogy a kérelmező nem fellebbezte meg a felfüggesztést elrendelő végzést, hanem az, hogy az eljáró bíróság a saját hatáskörében eljárva

felfüggesztette a peres eljárást, amelynek során nem kötötték őt sem a kérelmező, sem pedig a kérelmező perbeli ellenfelének nyilatkozatai vagy kérelmei. Erre tekintettel a levonni kért pertartam nem a kérelmező, hanem a kérelmezett érdekkörében felmerült okból keletkezett, azt tehát a Pevtv. 15. §-ának (3) vagy (4) bekezdése alapján sem lehetett levonni az eljárás számított időtartamából (Debreceni Ítéltábla Pkf.I.20.321/2024/2.).

[14] Mindezek alapján a módosított kérelmet egészében alaposnak találta. Az eredeti kérelemhez viszonyítottna a kérelmező pernyertességét 97 %-ban határozta meg és a Pp. 83. §-ának (2) bekezdése alapján kötelezte a kérelmezettet a kérelmező javára az ügyvédi és kamarai jogtanácsosi költségről szóló 17/2024. (XII. 9.) IM rendelet (Ükr.) 3. §-a (1) bekezdésének a) pontja és (3) bekezdése szerint felszámított ügyvédi munkadíj megfizetésére, és rendelkezett az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 42. §-a (1) bekezdésének g) pontja alapján számított eljárási illeték viseléséről.

A fellebbezés és a fellebbezésre tett észrevétel

[15] Az elsőfokú bíróság végzése ellen a kérelmezett terjesztett elő fellebbezést, amelyben a végzés egészében történő megváltoztatását, és a kérelmező kérelmének elutasítását kérte.

[16] A kérelmezett a korábbi indokai alapján, lényegében megismételve az elsőfokú eljárásban általa előadottakat, fenntartotta, hogy a Pevtv. 15. §-ának (4) bekezdése szerint nem számítható bele a bírósági eljárás számított időtartamába a 2022. szeptember 30. napjától 2022. november 29. napjáig eltelt 30 nap és a 2023. augusztus 29. napjától 2023. november 30. napjáig eltelt 63 nap. Kiemelte, hogy az elsőfokú bíróság nem adta kifejezett indokát annak, hogy miért nem adott helyt érvelésének.

[17] A kérelmezett továbbra is kérte – a Pevtv. 15. §-ának (3) vagy (4) bekezdései alapján – korábbi indokainak megfelelően a 2024. február 22. napjától 2025. április 30. napjáig eltelt 433 nap levonását, mivel állította, hogy az eljárás felfüggesztésére nem a kérelmező kérelmére került sor, arról az eljáró bíróság döntött mérlegelési jogkörében eljárva. Előadta, hogy a kérelmezőtől elvárható lett volna, hogy ha a pertartam elhúzódását sérelmezi, abban az esetben a felfüggesztő végzés megváltoztatását és az eljárás folytatását kérje. Hangsúlyozta, hogy az eljárás elhúzódásához a bíróság szervezetén kívüli tényező is hozzájárult, mégpedig a devizahitel szerződések témakörét érintő kúriai és az EUB által hozott döntések is. Rámutatott, hogy a Pevtv. 15. §-ának (3)-(4) bekezdései Alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére, valamint a jogszabály alkalmazásának kizárására irányuló bírói kezdeményezést az Alkotmánybíróság a 3065/2025. (III.7.) AB határozatával elutasította. Kifejtette, hogy az EUB eljárása kívül esik az államhatalom gyakorlásának körén, továbbá olyan harmadik, nem perbeli szereplő miatt húzódott el az eljárás, amelynek cselekményeire a kérelmező ráhatással nem bírt, az elhúzódás anyagi következményei őt nem terhelhetik. Elfogadhatatlannak tartotta azt a kérelmezői magatartást, hogy az előzetes döntéshozatali eljárás számára kedvező kimenetelében bízva nem kezdeményezte az eljárás folytatását, majd a rá nézve negatív tartalmú döntés után keresetétől elállva költségeit akként próbálta minimalizálni, hogy a nemzeti bírósággal szemben érvényesít vagyoni elégtétel iránti igényt.

[18] A kérelmező a fellebbezésre tett észrevételében – tartalma szerint – az elsőfokú bíróság határozatának helybenhagyását kérte. Vitatta a kérelmezett azon fellebbezésben megfogalmazott érvelését, hogy a fellebbezésben felhívott időszakok nem számítható bele a bírósági eljárás számított időtartamába. A 2024. február 22. és 2025. április 30. közötti időszak vonatkozásában utalt arra, hogy az eljárás felfüggesztése a járásbíróóság döntése volt, nem minősül az ő érdekkörében felmerült, szükségtelenül eltelt időnek akkor sem, ha a felfüggesztést ő indítványozta vagy az ő érdekében állt vagy a felfüggesztő végzés ellen nem élt jogorvoslattal (Debreceni Ítéltábla Pkf.II.20.376/2023/2., Pkf.II.20.126/2023/2., Pkf.II.20.264/2024/3., Pkf.I.20.321/2024/2.).

A másodfokú bíróság döntése

[19] Az ítéltábla a kérelmezett fellebbezését pedig a következők szerint nem találta alaposnak:

[20] Az elsőfokú bíróság a tényállást a jogvita eldöntéséhez szükséges mértékben teljesszerűen feltárta és azt helytállóan állapította meg. A jogszabályi rendelkezéseket megfelelően idézte és a jogvita elbírálásához azokat helyesen is alkalmazta. Minden tekintetben helyesen foglalt állást – a Pevtv. normaszövege, annak az Emberi Jogok Európai Bírósága (EJEB) követelményrendszerére által kialakított, az Alaptörvény 28. cikkére és a Pp. Preambulumára tekintettel a törvényjavaslat indoklásában előadottakból meghatározható jogalkotói törekvések figyelembevételével kialakított értelmezése alapján a bírói gyakorlat megfelelő felhívásával – az elleniratban meghatározott időszakok levonhatóságáról, ezáltal a vagyoni elégtétel alapját képező figyelembe vehető időszakról is. Érdemi döntését pedig részletesen, a Pp. 346. §-ának (4) bekezdése által elvárt mértékben indokolta, jogi érveit az ítéltábla mindenben osztotta.

[21] A Pevtv. 15. §-ának (4) bekezdésére alapított levonási okok tekintetében az ítéltábla előrebocsátja: Az eljárás elhúzódása miatti kifogás igénybevételének a követelményét nem lehet mechanikusan, formálisan megítélni. Azt, hogy a vagyoni elégtételt érvényesítő fél terhére ítéltethető-e meg, hogy az adott bírósági mulasztással szemben nem vette igénybe az eljárás elhúzódása miatti kifogást, mindig az egyes mulasztások gondos vizsgálatával, egyedileg, a jogintézmény céljával, a sérelem orvoslására alkalmasságával, és mindezek alapján a féltől elvárható magatartással összefüggésben kell értékelni. A határidők és az észszerű időtartam elmulasztása mellett is vizsgálni kell annak a sérelem elhárítására alkalmasságát. A mulasztás és annak elháríthatósága esetén sem automatikus az eljárás elhúzódása miatti kifogás elmaradása miatti levonás, mert vizsgálni kell a speciális jogorvoslati eszköz előterjesztésének elvárhatóságát is. A következőket bírói gyakorlat szerint – mint ahogy azt az elsőfokú végzés is maradéktalanul kifejtette – a féltől a bíróság inaktív magatartása miatti eljárás elhúzódásának megakadályozása esetén az az elvárható, hogy akkor terjesszen elő emiatt kifogást a folyamatban lévő perben, ha a bíróság olyan mértékben mulasztotta el az észszerű időn belüli eljárási cselekmények kötelezettségét, amely a rá vonatkozó eljárási szabályok betartásában alappal bízó fél számára nyilvánvaló és egyértelműen felismerhető, az eljárási kötelezettség megszegésére vonatkozó jelzéstől pedig alappal várhatja a sérelem kellő időben és eredményességgel történő orvoslását. Ez a félre méltányos értelmezés felel meg az EJEB elvárásainak és egyeztethető össze a Pevtv. létrehozásának jogalkotói céljával. (Ez az értelmezés jelenik meg – többek között – a Debreceni Ítéltábla Pkf.II.20.345/2022/2. – közzétéve: BDT2023. 4600,

Pkf.II.20.003/2023/2. – közzétéve: BDT2023. 4620, Pkf.II.20.055/2023/2., Pkf.II.20.083/2023/2., Pkf.I.20.326/2023/2., Pkf.II.20.008/2024/2., Pkf.II.20.540/2024/2., Pkf.II.20.100/2025/2. a Pécsi Ítéltábla Pkf.IV.25.067/2023/6. számú végzéseiben.) Olyan mérce nem támasztható a féllel szemben, hogy az eljárás iratait folyamatosan nyomon kövesse, az iratbetekintési jog a fél számára csupán jogosultságot jelent, de nem teremt kötelezettséget arra nézve, hogy folyamatosan tájékozódjon az ügy állásáról; az iratbetekintés elmulasztása a terhére nem értékelhető (Debreceni Ítéltábla Pkf.II.20.169/2024/2., Pkf.II.20.336/2024/2., Pkf.II.20.542/2024/2.).

[22] Az előző szempontrendszer szerint az elsőfokú bíróság helytállóan következtetett arra, hogy a 2022. szeptember 30. napjától 2022. november 29. napjáig eltelt 30 napot nem vonható le, mert a kérelmezőtől nem volt elvárható a bíróság mulasztását kifogásolni. A kérelmezett álláspontja az volt, hogy az alapozza meg a kérelmezői érdekkörben időmúlást, hogy észlelnie kellett azt, hogy annak ellenére, hogy az alperes a bíróság felhívása ellenére nem a megfelelő törvényszéki végzést csatolta, a bíróság ezt követően mégis késedelmesen intézkedett a felhívás szükséges megismétléséről. Egyrészt: az eljárás elhúzódása miatti kifogás alapja a bíróság részére az eljárás lefolytatására, eljárási cselekmény elvégzésére vagy valamely határozat meghozatalára – törvény, bíróság vagy az észszerű idő általános követelménye által előírt határidő – való előírás, ilyen határidő azonban nincs arra vonatkozóan, hogy a fél egy külön intézkedési kötelezettséghez nem kötött (hiszen az alperesi eljárási cselekmény teljesítésének vagy nem teljesítésének jogkövetkezményeiről a bíróságnak határidőn belül határozatot hozni nem kellett) eljárási cselekmény megfelelőségét a bíróság felismerje és annak megismétléséről rendelkezzen. Másrészt: még amennyiben ezzel kapcsolatos intézkedési hiányosság is megállapítható lenne, ahogy azt az elsőfokú bíróság is helyesen rögzítette, a kérelmezőnek a tárgyalási jegyzőkönyv 2022. október 18-án letöltése alapján lehetett egyértelmű, hogy az alperes 2022. szeptember 30. napján nem a felhívás szerinti végzést csatolt, azonban a bíróság 2022. november 29-i intézkedéséig még nem telt el annyi idő, hogy az eljárási szabályok bíróság általi betartásában alappal bízó félben felmerülhetett a mulasztás és elvárható lett volna tőle annak kifogásolása.

[23] Ugyanezen az alapon egyetértett azzal is az ítéltábla, hogy nem volt figyelmen kívül hagyható a 2023. augusztus 29. és 2023. november 30. napja között eltelt 63 nap. A kérelmezett a keresetváltoztatás engedélyezése iránti kérelem 2023. augusztus 29. napi előterjesztéséhez képest 2023. november 30. napjáig tartó inaktivitás észlelésének elmaradását róta a kérelmező terhére. Abban osztotta az ítéltábla a kérelmező hivatkozását, hogy nem lehet mechanikusan megítélni az eljárás elhúzódása miatti kifogás előterjesztésének elvárhatóságát, különösen nem lehet olyan követelményrendszert állítani, amely minden egyes határidő-túllépés azonnali jelzését követeli meg a peres féltől. A kérelmezett ezzel szemben azt helyesen állította, hogy volt a bíróság részéről olyan inaktivitás, amely már az előzőekben ismertetett elvárhatósági mérce figyelembevételével is egyértelműen felismerhető volt. A Pp. 219. §-ának (1) bekezdése értelmében ugyanis ha a fél a kereset-, illetve ellenkérelem-változtatás iránti kérelmét szabályszerűen előterjesztette, a bíróság – ha a változtatás feltételei fennállnak – a változtatást engedélyezi, ellenkező esetben a változtatás iránti kérelmet elutasítja; a határozathozatal előtt a feleket írásban vagy az érdemi tárgyaláson szóban meghallgathatja. A keresetváltoztatás iránti kérelem engedélyezésére – vagy az engedélyezéshez szükséges előzetes intézkedések (hiánypótlásra felhívás, felek nyilatkozattételre felhívása) ekként irányadó a Pp. 110. §-ának (1) bekezdésében előírt harminc napos intézkedési határidő, amelyet a bíróság kétségtelenül elmulasztott és amelyet a kérelmezőnek egyértelműen észlelnie kellett. Mindez azonban mégsem indokolta a megjelölt időszak

levonását. Az eljárás elhúzódásában ugyanis nem volt szerepe a hivatkozott határidő-késedelemnek, mert a per ezen időszakában a szakértői bizonyítással kapcsolatos eljárási cselekmények lefolytatásától függött az eljárás előrehaladása. Márpedig a bíróság nem a keresetváltoztatás miatt, hanem a szakértői vélemény kiegészítésére tett korábbi észrevételekre nyilatkozattétel végett hívta fel a szakértőt, ebből az a következtetés vonható le, hogy a keresetváltoztatás engedélyezésétől függetlenül húzódott el a szakértői bizonyítás, így az eljárás elhúzódása miatti kifogás előterjesztésével nem volt elérhető a per korábbi befejezése.

[24] Alapítanul sérelmezte a kérelmezett, hogy az elsőfokú bíróság figyelembe vette a vagyoni elégtétel alapjaként 2024. február 22. napjától 2025. április 30. napjáig eltelt 433 napot. Következtes abban a bírói gyakorlat, hogy az EUB előtt kezdeményezett előzetes döntéshozatali eljárás befejezéséig való felfüggesztés nem ad alapot a számított időtartam csökkentésére. Helyes volt az érdemi védekezés jogalapi hivatkozása, mivel a Pevtv. kizárólag a kérelmező illetve a bíróság érdekkörében felmerült elhárítható okok miatti levonásra ad alapot egyrészt a 15. §-ának (3) bekezdése, másrészt a (4) bekezdése által. A törvény egy olyan szabályozási modellt valósított meg, ahol rögzíti azt az időtartamot, amelynek meghaladása esetén a fél az eljárások észszerű időn belüli befejezéséhez való joga sérelme folytán vagyoni kompenzációra jogosult, amely összegét csak a saját felróható közrehatása csökkentheti – akár azért, mert ő okozta egyes eljárási szakaszok elhúzódását vagy azért, mert nem élt az elhúzódás megakadályozására alkalmas törvényes jogorvoslati eszközökkel. A perrendtartás számos esetben a bíróság mérlegelésétől függően, máskor pedig mérlegelést nem tűrően kötelezően meghatározza az eljárás felfüggeszthetőségét abból az indokból, hogy a per elbírálásának előzetes kérdése egy másik eljárásban történő döntés. A vagyoni elégtételre jogosultság szempontjából a peres eljárás felfüggesztése önmagában nem teremthet indokot annak időtartama figyelmen kívül hagyására attól függetlenül, hogy az alatt tett minden, nem a felfüggesztéssel kapcsolatos bírói és a felek által tett eljárási cselekmény hatálytalan. (Debreceni Ítéltábla Pkf.II.20.225/2024/2., Debreceni Ítéltábla Pkf.II.20.090/2025/2.) A Pevtv. 15. §-ának (3) bekezdése jelen esetben nem alkalmazható, hiszen a perben a levonni kért időszakban a bíróság határidőt nem mulasztott: amikor a bíróság az eljárást felfüggesztette, az nem határidőhöz kötött eljárási cselekmény volt, a felfüggesztés oka pedig nem szűnhetett meg hamarabb, mint amikor az EUB az ügyben ítéletet hozott, az ezt követő időszak figyelmen kívül hagyását a kérelmezett nem indítványozta, azaz nem hivatkozott arra, hogy a folytatás iránt a bíróságnak késedelmé lett volna, ezért az eljárás elhúzódása miatti kifogás nem is volt igénybe vehető. Akkortól kezdődően pedig, hogy a felfüggesztést a bíróság elrendelte, már nem lehetett ráhatása az eljárás emiatti elhúzódásának megakadályozására, hiszen a folytatás ennek a másik, a per vitelétől független eljárásnak a befejezésétől függött. A Pevtv. 15. §-a (4) bekezdésének alkalmazása azonban azzal együtt, hogy a felfüggesztés nem a fél eljárási rendelkező cselekménye, önmagában nem zárja ki a felfüggesztés időtartamának figyelmen kívül hagyását. Ha a felfüggesztésre olyan, a fél érdekkörében felmerült okból került sor, amely ok felmerülését a kérelmező elháríthatta volna – például a felfüggesztésre alapot adó előzetes eljárást korábban is megindíthatta volna –, és ezért a felfüggesztés időtartama szükségtelenül eltelt időnek minősül, felmerülhet a felfüggesztés időtartamának figyelmen kívül hagyása. (ekként: Pécsi Ítéltábla Pkf.IV.25.104/2025/2., Pkf.IV.25.030/2026/5.) Az előzetes döntéshozatali eljárás miatti felfüggesztése azonban ebbe a körbe nem tartozik. Kétségtelen, hogy az EUB gyakorlata szerint az Európai Unió Működéséről szóló Szerződés 267. cikk szerinti eljárás végrehajtását akadályozó nemzeti jogi rendelkezés alkalmazását mellőzni kell, anélkül hogy az érintett bíróságnak kérnie kellene vagy meg kellene várnia e rendelkezés jogalkotói vagy bármilyen egyéb alkotmányos úton történő megsemmisítését. (C-824/18.

számú ítélet 141. pont). Minden perben megtalálható azonban valamilyen érdek, amelynek védelme a jogszabályi feltételek esetén adott esetben az eljárás felfüggesztéséhez vezethet, így a tulajdon védelme, a hitelező védelme, a személyiségi jog. Ezeket az érdekeket azonban a vagyoni elégtétel iránti igény megítélése során nem lehet figyelembe venni, mert a vagyoni elégtétel minden felet egyaránt megillet, azt is, aki az érdeksérelmet okozta – így aki megsértette a tulajdonjogot, a hitelezőkkel szemben szerződésszegést követett el vagy személyiségi jogsértést valósított meg. Az is jogosult vagyoni elégtételre, aki egy perben ugyan állítja, de nem tudja bizonyítani az érdeksérelmét, ezért a keresetét elutasítják. A vagyoni elégtételre jogosultságot nem lehet csökkenteni olyan érdekre, alapjogra hivatkozással, amelynek a védelmére az alapper szolgál, hiszen ez a vagyoni elégtétel lényegével ellentétes, ezáltal szembekerül az észszerű időn belüli elbíráláshoz való jog teljességével is. Az alapjogi érdekmérlegelés az alapperre vonatkozhat, ez a vagyoni elégtétel iránti nemperes eljárásban fel sem merül, ezáltal nincs is uniós jogi érintettség: a per annak érdekében felfüggesztése, hogy az Európai Unió Bírósága jogértelmezését figyelembe véve dönthessen a folyamatban lévő ügyben, nem ad lehetőséget a figyelembe vehető időtartam csökkentésére. (Debreceni Ítéltábla Pkf.II.20.092/2026/2.) Helytelen az a megközelítés is, hogy mindezekről függetlenül a kérelmezőnek lehetősége lett volna a már felfüggesztett eljárás – a felfüggesztés okának megszűnését megelőző – folytatását kérni az időmúlás elhárítása céljából. Ha ugyanis az eljárás felfüggesztése a bíróság döntési jogköre, akkor nem lehet azt elvárni a féltől, hogy utóbb a folytatás iránti kérelemmel vitassa a bíróság döntését, annak eredményessége éppen ebből az okból amúgy is kétséges. Helyesen hívta fel a kérelmező a bírói gyakorlatot, amely nem sorolja az érdekkörébe tartozó elhúzódást kiváltó oknak, ha nem élt a bíróság intézkedésével szemben a rendelkezésére álló – az eljárás elhúzódása miatti kifogás eszközével ellentétben nem az észszerű idő biztosítására, hanem a vélt sérelem elhárítására alkalmas – jogorvoslati jogával. Annak a vizsgálata pedig, hogy a tárgyalás felfüggesztése indokolt volt-e, a vagyoni elégtételre irányuló nemperes eljárásban nem bír jelentőséggel, ezt a kérdést kizárólag az alapper érdemében hozott döntés során lehetett vizsgálni. (Debreceni Ítéltábla Pkf.II.20.224/2024/2.)

[25] Mindezek alapján az ítéltábla az elsőfokú bíróság végzését a Pevtv. 9. §-ának (4) bekezdése alapján alkalmazandó Pp. 383. §-ának (2) bekezdése szerint helybenhagyta.

[26] A kérelmezett fellebbezés eredménytelen volt, azonban a kérelmező nem számított fel másodfokú perköltséget, ezért arról rendelkezni nem kellett. Az Itv. 39. §-ának (1) bekezdése és 47. §-ának (1) bekezdése szerint meghatározott fellebbezési illeték pedig, a kérelmezett személyes illetékmentessége folytán, a Pp. 102. §-ának (6) bekezdése alapján az állam terhén marad.

Debrecen, 2026. június 4.

Dr. Pribula László s.k. a tanács elnöke, előadó, Dr. Gárdosi Judit s.k. előadó bíró, Dr. Árok Krisztián s.k. bíró